Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

►**B**

ΔΕΥΤΕΡΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Ιουνίου 1988

για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την πρωτασφάλιση, εκτός της ασφάλειας ζωής, και για τη θέσπιση των διατάξεων που σκοπό έχουν να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ

(88/357/ΕΟΚ)

(ΕΕ L 172 της 4.7.1988, σ. 1)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
►**M1**	Οδηγία 90/618/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 8ης Νοεμβρίου 1990	L 330	44	29.11.1990
►**M2**	Οδηγία 92/49/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 1992	L 228	1	11.8.1992

Σημείωση: Αυτή η κωδικοποιημένη έκδοση περιέχει αναφορές στην ευρωπαϊκή λογιστική μονάδα ή/και στο Ecu, οι οποίες, από την 1η Ιανουαρίου 1999, πρέπει να θεωρούνται ως αναφορές στο ευρώ — κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3308/80 του Συμβουλίου (ΕΕ L 345 της 20.12.1980, σ. 1) και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1103/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L 162 της 19.6.1997, σ. 1)· διορθωτικό στην ΕΕ L 313 της 21.11.1998, σ. 29.

▼B

ΔΕΥΤΕΡΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Ιουνίου 1988

για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την πρωτασφάλιση, εκτός της ασφάλειας ζωής, και για τη θέσπιση των διατάξεων που σκοπό έχουν να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ

(88/357/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2 και το άρθρο 66,

έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής [1],

σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [2],

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [3],

Εκτιμώντας:

ότι είναι απαραίτητη η ανάπτυξη της εσωτερικής ασφαλιστικής αγοράς και ότι, για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, πρέπει να διευκολυνθούν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην Κοινότητα να παρέχουν υπηρεσίες εντός των κρατών μελών και, δι' αυτού, να δοθεί η δυνατότητα στους ασφαλιζόμενους να αποτείνονται όχι μόνον σε ασφαλιστές εγκατεστημένους στη χώρα τους αλλά και σε ασφαλιστές που έχουν την έδρα τους στην Κοινότητα και είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη·

ότι, κατ' εφαρμογή της συνθήκης, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, απαγορεύεται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών κάθε διάκριση βασιζόμενη στο ότι μια επιχείρηση δεν είναι εγκατεστημένη στο κράτος μέλος εκπλήρωσης της παροχής· ότι η απαγόρευση αυτή αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται από οποιαδήποτε εγκατάσταση εντός της Κοινότητας, είτε πρόκειται για την έδρα μιας επιχείρησης, είτε για πρακτορείο ή υποκατάστημα·

ότι, για πρακτικούς λόγους, η παροχή υπηρεσιών πρέπει να προσδιοριστεί λαμβάνοντας υπόψη, αφ' ενός, την εγκατάσταση του ασφαλιστή, και αφ' ετέρου, τον τόπο όπου υφίσταται ο κίνδυνος· ότι, κατά συνέπεια, πρέπει επίσης να δοθεί ο ορισμός της κατάστασης του κινδύνου· ότι πρέπει, επιπλέον, να οριοθετηθεί σαφώς η δραστηριότητα που ασκείται μέσω εγκαταστάσεως σε σχέση με εκείνη που ασκείται ως ελεύθερη παροχή υπηρεσιών·

ότι πρέπει να συμπληρωθεί η πρώτη οδηγία (73/239/ΕΟΚ) του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1973 περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη δραστηριότητας πρωτασφαλίσεως εκτός της ασφαλίσεως ζωής, και την άσκηση αυτής [4], η οποία εφεξής αναφέρεται ως «πρώτη οδηγία», όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 87/344/ΕΟΚ [5], ιδιαίτερα προκειμένου να διευκρινιστούν οι εξουσίες και τα μέσα ελέγχου των αρχών εποπτείας· ότι πρέπει, επιπλέον, να προβλεφθούν ειδικές διατά-

---

(1) ΕΕ αριθ. C 32 της 12. 2. 1976, σ. 2.
(2) ΕΕ αριθ. C 36 της 13. 2. 1978, σ. 14, ΕΕ αριθ. C 167 της 27. 6. 1988 και απόφαση της 15ης Ιουνίου 1988 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).
(3) ΕΕ αριθ. C 204 της 30. 8. 1976, σ. 13.
(4) ΕΕ αριθ. L 228 της 16. 8. 1973, σ. 3.
(5) ΕΕ αριθ. L 185 της 4. 7. 1987, σ. 77.

▼B

ξεις σχετικά με την πρόσβαση, την άσκηση και τον έλεγχο της δραστηριότητας που ασκείται ως ελεύθερη παροχή υπηρεσιών·

ότι πρέπει να παρέχεται στους ασφαλιζόμενους, οι οποίοι, λόγω της ιδιότητάς τους, του μεγέθους τους ή της φύσης του ασφαλιστικού κινδύνου, δεν χρειάζονται ιδιαίτερη προστασία στο κράτος όπου ευρίσκεται ο κίνδυνος, πλήρης ελευθερία να προσφεύγουν στην όσο το δυνατόν ευρύτερη αγορά ασφάλισης· ότι πρέπει, εξάλλου, να εξασφαλίζεται στους άλλους ασφαλιζόμενους, κατάλληλο επίπεδο προστασίας·

ότι η μέριμνα για προστασία των ασφαλιζόμενων και για αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού δικαιολογεί το συντονισμό των κανόνων περί νομισματικής αντιστοιχίας που προβλέπει η πρώτη οδηγία·

ότι οι ισχύουσες στα κράτη μέλη διατάξεις που διέπουν τη σύμβαση ασφάλισης εξακολουθούν να διαφέρουν· ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις και σύμφωνα με κανόνες που λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές περιστάσεις, μπορεί να δοθεί η ελευθερία επιλογής ενός άλλου δικαίου, εκτός από εκείνο του κράτους όπου υφίσταται ο κίνδυνος, ως δικαίου εφαρμοστέου στη σύμβαση·

ότι πρέπει να συμπεριληφθούν, στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, και οι υποχρεωτικές ασφαλίσεις, απαιτώντας, ωστόσο, η σύμβαση που καλύπτει μια τέτοια ασφάλιση να είναι σύμφωνη προς τις ειδικές διατάξεις σχετικά με την ασφάλιση αυτή που προβλέπονται από το κράτος μέλος που επιβάλει την υποχρέωση ασφάλισης·

ότι πρέπει να ενισχυθούν οι διατάξεις της πρώτης οδηγίας σχετικά με τη μεταβίβαση του χαρτοφυλακίου και να συμπληρωθούν με διατάξεις που θα αφορούν ειδικά την περίπτωση κατά την οποία το χαρτοφυλάκιο σύμβασης παροχής υπηρεσιών διαβιβάζεται σε άλλη επιχείρηση·

ότι, πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής των ειδικών για την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών διατάξεων ορισμένοι κίνδυνοι για τους οποίους οι ειδικοί κανόνες που έχουν θεσπιστεί από τις αρχές των κρατών μελών, λόγω της φύσης τους και των κοινωνικών τους επιπτώσεων, καθιστούν, στο στάδιο αυτό, ακατάλληλη την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων· ότι, πρέπει, εντούτοις, να επανεξεταστούν αυτές οι εξαιρέσεις μετά από μια ορισμένη περίοδο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας·

ότι, στο παρόν στάδιο συντονισμού, πρέπει να παρασχεθεί στα κράτη μέλη η ευχέρεια να περιορίσουν, χάριν της προστασίας των ασφαλιζομένων, την ταυτόχρονη άσκηση της δραστηριότητας υπό μορφή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και της δραστηριότητας μέσω εγκατάστασης· ότι ο περιορισμός αυτός δεν μπορεί να προβλεφθεί για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ασφαλιζόμενοι δεν έχουν ανάγκη αυτής της προστασίας·

ότι η πρόσβαση στην άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών πρέπει να υποβληθεί σε διαδικασίες που θα διασφαλίζουν την τήρηση, εκ μέρους της ασφαλιστικής επιχείρησης, των διατάξεων που αφορούν τόσο τις οικονομικές εγγυήσεις όσο και τους όρους ασφάλισης· ότι οι διαδικασίες αυτές μπορούν να απλουστευθούν στο μέτρο που η δραστηριότητα που ασκείται ως παροχή υπηρεσιών αφορά ασφαλιζόμενους οι οποίοι, λόγω της ιδιότητάς τους, του μεγέθους τους ή της φύσης του προς ασφάλιση κινδύνου, δεν έχουν ανάγκη ιδιαίτερης προστασίας στο κράτος όπου υφίσταται ο κίνδυνος·

ότι πρέπει να προβλεφθεί ιδιαίτερη συνεργασία, στον τομέα της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, μεταξύ των αρμοδίων αρχών ελέγχου των κρατών μελών, καθώς και μεταξύ των αρχών αυτών και της Επιτροπής· ότι πρέπει επίσης να προβλεφθεί ένα καθεστώς κυρώσεων που θα εφαρμόζεται όταν η επιχείρηση που παρέχει υπηρεσίες δεν συμμορφώνεται προς τις διατάξεις του κράτους μέλους της παροχής·

▼B

ότι, εν αναμονή μεταγενέστερου συντονισμού, τα τεχνικά αποθεματικά πρέπει να υπόκεινται στους κανόνες και στον έλεγχο του κράτους μέλους της παροχής, όταν η δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών αφορά κινδύνους για τους οποίους το κράτος αποδέκτης της παροχής επιθυμεί να παράσχει ειδική προστασία στους ασφαλιζόμενους· ότι, αντίθετα, τα τεχνικά αποθεματικά συνεχίζουν να υπόκεινται στους κανόνες και στον έλεγχο του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένος ο ασφαλιστής, όταν η μέριμνα αυτή για προστασία του ασφαλιζόμενου δεν είναι βάσιμη·

ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν καμία έμμεση φορολογία στις ασφαλιστικές πράξεις, ενώ τα περισσότερα κράτη μέλη εφαρμόζουν ειδικούς φόρους και άλλες μορφές εισφοράς, όπου περιλαμβάνονται και ο επιβαρύνσεις που προορίζονται για οργανισμούς αποκατάστασης· ότι, στα κράτη μέλη που εισπράττουν τέτοιου είδους φόρους και εισφορές, η διάρθρωση και ο συντελεστής τους διαφέρουν σημαντικά· ότι πρέπει να αποφευχθεί η δημιουργία στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών, όσον αφορά τις ασφαλιστικές υπηρεσίες, εξαιτίας των υπαρχουσών διαφορών· ότι στην επίλυση του προβλήματος αυτού μπορεί να συμβάλλει η εφαρμογή του φορολογικού καθεστώτος και οι άλλες μορφές εισφοράς που προβλέπει το κράτος μέλος όπου ευρίσκεται ο κίνδυνος, υπό την επιφύλαξη μεταγενέστερης εναρμόνισης· ότι επαφίεται στα κράτη μέλη να καθορίσουν τον τρόπο με τον οποίο θα εξασφαλιστεί η είσπραξη αυτών των φόρων και εισφορών·

ότι πρέπει να αποφευχθεί η ύπαρξη, σε κάθε κράτος μέλος, τριών διαφορετικών καθεστώτων, εξ' αιτίας της έλλειψης συντονισμού κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας 78/473/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ης Μαΐου 1978 περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων στον τομέα της κοινοτικής συνασφαλίσεως [1]· ότι, για το σκοπό αυτό, πρέπει να οριστούν οι κίνδυνοι που δύνανται να καλυφθούν με κοινοτική συνασφάλιση, με τα ίδια κριτήρια διά των οποίων ορίζονται οι «μεγάλοι κίνδυνοι» στην παρούσα οδηγία·

ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη, κατά τους όρους του άρθρου 8 Γ της συνθήκης, η έκταση της προσπάθειας που πρέπει να καταβάλουν ορισμένες οικονομίες οι οποίες παρουσιάζουν διαφορές ανάπτυξης· ότι πρέπει, κατά συνέπεια, να παραχωρηθεί σε ορισμένα κράτη μέλη ένα μεταβατικό καθεστώς που θα καθιστά δυνατή τη σταδιακή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας που αφορούν ειδικά την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Η παρούσα οδηγία σκοπό έχει:

α) να συμπληρώσει την πρώτη οδηγία 73/239/ΕΟΚ·

β) να θεσπίσει τις ειδικές διατάξεις σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τους κλάδους ασφαλειών που αναφέρει η εν λόγω οδηγία.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) πρώτη οδηγία:

η οδηγία 73/239/ΕΟΚ·

[1] ΕΕ αριθ. L 151 της 7. 6. 1978, σ. 25.

▼B

β) επιχείρηση:

— για την εφαρμογή των τίτλων I και II:

κάθε επιχείρηση που έχει λάβει διοικητική άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6 ή το άρθρο 23 της πρώτης οδηγίας,

— για την εφαρμογή των τίτλων III και IV:

κάθε επιχείρηση που έχει λάβει διοικητική άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας·

γ) εγκατάσταση:

η έδρα καθώς και κάθε πρακτορείο ή υποκατάστημα μιας επιχείρησης, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 3·

δ) κράτος μέλος όπου βρίσκεται ο κίνδυνος:

— το κράτος μέλος όπου βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία όταν η ασφάλιση αφορά ακίνητα ή ακίνητα και το περιεχόμενό τους, στο μέτρο που αυτό καλύπτεται από το ίδιο ασφαλιστήριο,

— το κράτος μέλος καταχώρισης, όταν η ασφάλιση αφορά κάθε είδους μεταφορικά μέσα,

— το κράτος μέλος όπου ο ασφαλισμένος συνήψε τη σύμβαση, προκειμένου περί συμβάσεων διάρκειας κατώτερης από ή ίσης με τέσσερις μήνες, οι οποίες αφορούν κινδύνους που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια ταξιδίου ή διακοπών, ανεξαρτήτως κλάδου,

— το κράτος μέλος όπου ο ασφαλισμένος έχει τη συνήθη διαμονή του ή, έαν ο ασφαλισμένος είναι νομικό πρόσωπο, το κράτος μέλος όπου βρίσκεται η εγκατάσταση αυτού του νομικού προσώπου στο οποίο αναφέρεται το ασφαλιστήριο, σε όλες τις περιπτώσεις που δεν αναφέρονται ρητά στις προηγούμενες περιπτώσεις·

ε) κράτος μέλος της εγκατάστασης:

το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η εγκατάσταση που καλύπτει τον κίνδυνο·

στ) κράτος μέλος παροχής υπηρεσιών:

το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο κίνδυνος, εφόσον καλύπτεται από εγκατάσταση ευρισκόμενη σε άλλο κράτος μέλος.

Άρθρο 3

Για την εφαρμογή της πρώτης οδηγίας καθώς και της παρούσας οδηγίας, εξομοιώνεται με πρακτορείο ή υποκατάστημα κάθε μόνιμη παρουσία μιας επιχείρησης στο έδαφος κράτους μέλους, έστω και αν αυτή η παρουσία δεν έχει λάβει τη μορφή υποκαταστήματος ή πρακτορείου, αλλά ασκείται μέσω απλού γραφείου το οποίο διευθύνεται από το προσωπικό της ίδιας επιχείρησης, ή από ανεξάρτητο πρόσωπο, εντεταλμένο να ενεργεί μονίμως για την επιχείρηση όπως θα ενεργούσε ένα πρακτορείο.

Άρθρο 4

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας και της πρώτης οδηγίας, οι γενικοί και οι ειδικοί όροι των ασφαλιστηρίων δεν περιλαμβάνουν τους ιδιαίτερους όρους που προβλέπονται σε μια συγκεκριμένη περίπτωση για την κάλυψη των ιδιαιτεροτήτων του ασφαλιστέου κινδύνου.

▼B

ΤΙΤΛΟΣ II

Συμπληρωματικές διατάξεις της πρώτης οδηγίας

Άρθρο 5

Το άρθρο 5 της πρώτης οδηγίας συμπληρώνεται ως εξής:

«δ) μεγάλοι κίνδυνοι:

i) οι κίνδυνοι που κατατάσσονται στους κλάδους 4, 5, 6, 7, 11 και 12 του σημείου Α του παραρτήματος,

ii) οι κίνδυνοι που κατατάσσονται στους κλάδους 14 και 15 του σημείου Α του παραρτήματος όταν ο ασφαλισμένος ασκεί κατ' επάγγελμα βιομηχανική ή εμπορική δραστηριότητα ή ελευθέριο επάγγελμα και ο κίνδυνος σχετίζεται με τη δραστηριότητα αυτή,

iii) οι κίνδυνοι που κατατάσσονται στους κλάδους 8, 9, 13 και 16 του σημείου Α του παραρτήματος, εφόσον ο ασφαλισμένος υπερβαίνει αριθμητικά τα όρια δύο τουλάχιστον από τα παρακάτω τρία κριτήρια:

Πρώτο στάδιο: μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992:

— σύνολο ισολογισμού: 12,4 εκατομμύρια ECU,

— καθαρό ποσό του κύκλου εργασιών: 24 εκατομμύρια ECU,

— μέσος αριθμός των απασχολουμένων προσώπων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους: 500.

Δεύτερο στάδιο: από την 1η Ιανουαρίου 1993:

— σύνολο ισολογισμού: 6,2 εκατομμύρια ECU,

— καθαρό ποσό του κύκλου εργασιών: 12,8 εκατομμύρια ECU,

— μέσος αριθμός των απασχολουμένων προσώπων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους: 250.

Εάν ο ασφαλισμένος μετέχει σε σύνολο επιχειρήσεων που καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς σύμφωνα με την οδηγία 83/349/ΕΟΚ [1], η συνδρομή των παραπάνω κριτηρίων ελέγχεται βάσει των ενοποιημένων λογαριασμών.

Τα κράτη μέλη δικαιούνται να προσθέσουν στην κατηγορία που αναφέρεται στο σημείο iii) τους κινδύνους οι οποίοι ασφαλίζονται από επαγγελματικές ενώσεις.»

Άρθρο 6

Για την εφαρμογή του άρθρου 15 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο και του άρθρου 24 της πρώτης οδηγίας, τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με το παράρτημα 1 της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά τους κανόνες περί νομισματικής αντιστοιχίας.

Άρθρο 7

1. Το δίκαιο που διέπει τις ασφαλιστικές συμβάσεις οι οποίες ρυθμίζονται από την παρούσα οδηγία και καλύπτουν κινδύνους που βρίσκονται στα κράτη μέλη, καθορίζεται βάσει των εξής διατάξεων:

α) Όταν η συνήθης διαμονή του ασφαλισμένου ή το κεντρικό του κατάστημα βρίσκεται στο κράτος μέλος όπου και ο κίνδυνος, την ασφαλιστική σύμβαση διέπει το δίκαιο του κράτους μέλους αυτού. Ωστόσο, όταν το δίκαιο αυτού του κράτους το επιτρέπει, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να επιλέξουν το δίκαιο μιας άλλης χώρας.

β) Όταν η συνήθης διαμονή του ασφαλισμένου ή το κεντρικό του κατάστημα δεν βρίσκεται στο έδαφος του κράτους

[1] ΕΕ αριθ. L 193 της 18. 7. 1983, σ. 1.

▼B

μέλους όπου και ο κίνδυνος, τα συμβαλλόμενα μέρη της ασφαλιστικής σύμβασης μπορούν, κατ' επιλογή τους, να εφαρμόσουν είτε το δίκαιο του κράτους μέλους όπου βρίσκεται ο κίνδυνος είτε το δίκαιο της χώρας όπου βρίσκεται η συνήθης διαμονή ή το κεντρικό κατάστημα του ασφαλισμένου.

γ) Όταν ο ασφαλισμένος ασκεί εμπορική ή βιομηχανική δραστηριότητα ή ελευθέριο επάγγελμα, η δε ασφαλιστική σύμβαση καλύπτει δύο ή περισσότερους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές και βρίσκονται σε διάφορα κράτη μέλη, το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση επιλέγεται μεταξύ των δικαίων αυτών των κρατών μελών και του δικαίου της χώρας όπου ο ασφαλισμένος έχει τη συνήθη διαμονή του ή το κεντρικό κατάστημά του.

δ) Χωρίς να θίγονται οι διατάξεις των στοιχείων β) και γ), όταν τα κράτη μέλη που αναφέρονται στα, στοιχεία αυτά παρέχουν μεγαλύτερη ελευθερία επιλογής του δικαίου που διέπει τη σύμβαση, οι συμβαλλόμενοι δικαιούνται να επικαλεστούν την ελευθερία αυτή.

ε) Χωρίς να θίγονται οι διατάξεις των στοιχείων α), β) και γ), όταν οι καλυπτόμενοι κίνδυνοι αφορούν μόνον ζημιογόνα περιστατικά που μπορούν να συμβούν σε άλλο κράτος μέλος εκτός εκείνου στο οποίο βρίσκεται ο κίνδυνος, σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο δ), οι συμβαλλόμενοι έχουν πάντα τη δυνατότητα να επιλέξουν το δίκαιο του πρώτου κράτους.

▼M2

στ) Για τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να επιλέξουν το εφαρμοστέο δίκαιο.

▼B

ζ) Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) ή στ), το γεγονός ότι τα συμβαλλόμενα μέρη επέλεξαν ένα ορισμένο δίκαιο δεν μπορεί, εφόσον όλα τα άλλα στοιχεία της κατάστασης έχουν, κατά τη στιγμή της επιλογής αυτής, εντοπιστεί σε ένα και μόνο κράτος μέλος, να θίξει τις διατάξεις αναγκαστικού δικαίου του κράτους αυτού, δηλαδή τις διατάξεις εκείνες από τις οποίες βάσει της νομοθεσίας του κράτους αυτού δεν επιτρέπεται συμβατική παρέκκλιση.

η) Η επιλογή που αναφέρεται στα προηγούμενα στοιχεία πρέπει να είναι ρητή ή να απορρέει σαφώς από τους όρους της σύμβασης ή τις περιστάσεις. Εάν δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο ή αν δεν έχει γίνει καμία επιλογή, η σύμβαση διέπεται από το δίκαιο της χώρας με την οποία παρουσιάζει στενότερη συνάφεια, μεταξύ των χωρών που λαμβάνονται υπόψη κατά τους όρους των προηγούμενων στοιχείων. Ωστόσο, εάν ένα τμήμα της σύμβασης μπορεί να διαχωριστεί από την υπόλοιπη σύμβαση και παρουσιάζει στενότερη συνάφεια με άλλη χώρα εκτός από εκείνες που λαμβάνονται υπόψη σύμφωνα με τα προηγούμενα στοιχεία, τότε, κατ' εξαίρεση, μπορεί να εφαρμοστεί για το τμήμα αυτό της σύμβασης το δίκαιο αυτής της χώρας. Θεωρείται ότι η σύμβαση παρουσιάζει κατά τεκμήριο στενότερη συνάφεια με το κράτος μέλος όπου βρίσκεται κίνδυνος.

θ) Όταν ένα κράτος μέλος περιλαμβάνει πολλές εδαφικές ενότητες, καθεμία από τις οποίες έχει ιδιαίτερους κανόνες δικαίου περί ενοχών εκ συμβάσεως, για τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου δυνάμει της παρούσας οδηγίας, κάθε ενότητα θεωρείται ως χώρα.

Ένα κράτος μέλος στο οποίο διάφορες εδαφικές ενότητες έχουν τους δικούς τους κανόνες δικαίου περί ενοχών εκ συμβάσεων, δεν υποχρεούται να εφαρμόζει τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας επί των συγκρούσεων που ανακύπτουν ανάμεσα στα δίκαια των ενοτήτων αυτών.

▼B

2. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την εφαρμογή των κανόνων αναγκαστικού δικαίου της χώρας του δικάζοντος δικαστού που διέπουν την κατάσταση, ανεξάρτητα από το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο.

Εφόσον προβλέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, είναι δυνατόν να εφαρμοστούν οι αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του κράτους μέλους όπου βρίσκεται ο κίνδυνος ή του κράτους μέλους που επιβάλλει την υποχρέωση ασφάλισης, εάν και στο βαθμό που, σύμφωνα με το δίκαιο των χωρών αυτών, οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται ανεξάρτητα από το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση.

Όταν η σύμβαση καλύπτει κινδύνους που βρίσκονται σε περισσότερα κράτη μέλη, για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου θεωρείται ότι η σύμβαση αντιπροσωπεύει πολλές συμβάσεις καθεμία από τις οποίες αναφέρεται σε ένα μόνο κράτος μέλος.

3. Με την επιφύλαξη των προηγουμένων παραγράφων, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν στις ασφαλιστικές συμβάσεις που διέπονται από την παρούσα οδηγία τους γενικούς κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου τους για τις ενοχές εκ συμβάσεων.

Άρθρο 8

1. Σύμφωνα με τους όρους του παρόντος άρθρου, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις μπορούν να προτείνουν και να συνάπτουν συμβάσεις υποχρεωτικής ασφάλισης σύμφωνα με τους κανόνες της παρούσας οδηγίας καθώς και της πρώτης οδηγίας.

2. Όταν ένα κράτος μέλος θεσπίζει την υποχρεωτική ασφάλιση, η σύμβαση θεωρείται ότι πληροί την υποχρέωση αυτή, μόνον εάν τηρεί τις ειδικές διατάξεις που διέπουν την εν λόγω ασφάλιση στο κράτος μέλος αυτό.

3. Όταν, σε περίπτωση υποχρεωτικής ασφάλισης, υπάρχει σύγκρουση μεταξύ του δικαίου του κράτους μέλους όπου βρίσκεται ο κίνδυνος και του δικαίου του κράτους μέλους που επιβάλλει την υποχρεωτική ασφάλιση, υπερισχύει το τελευταίο αυτό δίκαιο.

4. ►M2 α) Με την επιφύλαξη του στοιχείου γ) της παρούσας παραγράφου, το άρθρο 7 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο εφαρμόζεται όταν η ασφαλιστική σύμβαση παρέχει κάλυψη σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, από τα οποία ένα τουλάχιστον επιβάλλει την υποχρεωτική σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης. ◄

▼M2

▼B

γ) Ένα κράτος μέλος μπορεί, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7, να ορίσει ότι εφαρμοστέο δίκαιο στη σύμβαση υποχρεωτικής ασφάλισης είναι το δίκαιο του κράτους που επιβάλλει την υποχρεωτική ασφάλιση.

δ) Όταν ο ασφαλιστής υποχρεούται να δηλώσει στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους που προβλέπει την υποχρεωτική ασφάλιση κάθε παύση της εγγύησης, η παύση αυτή αντιτάσσεται έναντι των ζημιωθέντων τρίτων μόνο υπό τους όρους που προβλέπει η νομοθεσία του κράτους αυτού.

5. α) Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τους κινδύνους για τους οποίους η νομοθεσία τους προβλέπει υποχρεωτική ασφάλιση, αναφέροντας:

— τις ειδικές διατάξεις που διέπουν την ασφάλιση αυτή,

— τα στοιχεία τα οποία πρέπει να περιλαμβάνει το πιστοποιητικό που ο ασφαλιστής υποχρεούται να χορηγήσει στον ασφαλισμένο, όταν το κράτος αυτό ζητά να αποδειχθεί ότι η υποχρέωση ασφάλισης έχει τηρηθεί. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν να περιλαμβάνεται

▼B

μεταξύ των στοιχείων αυτών δήλωση του ασφαλιστού ότι η σύμβαση είναι σύμφωνη με τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τη συγκεκριμένη ασφάλιση.

β) Η Επιτροπή δημοσιεύει τις πληροφορίες του στοιχείου α) στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

γ) Τα κράτη μέλη δέχονται ως απόδειξη ότι έχει τηρηθεί η υποχρεωτική ασφάλιση, έγγραφο το περιεχόμενο του οποίου είναι σύμφωνο με το στοιχείο α) δεύτερη περίπτωση.

Άρθρο 9

1. Στο άρθρο 9 και το άρθρο 11 παράγραφος 1 της πρώτης οδηγίας, το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ωστόσο, οι πληροφορίες που προβλέπονται στα στοιχεία α) και β) όσον αφορά τους γενικούς και ειδικούς όρους και τα τιμολόγια δεν απαιτούνται όταν πρόκειται για τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ).»

2. Στα άρθρα 8 και 10 της πρώτης οδηγίας, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Ο σημερινός συντονισμός δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, ιδίως όσον αφορά την ανάγκη τεχνικής κατάρτισης των διοικητικών στελεχών, καθώς και την έγκριση του καταστατικού, των γενικών και ειδικών όρων των ασφαλιστηρίων, των τιμολογίων και κάθε άλλου εγγράφου που είναι απαραίτητο για την ομαλή άσκηση του ελέγχου.

Ωστόσο, όσον αφορά τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ), τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν διατάξεις που απαιτούν την έγκριση ή τη συστηματική κοινοποίηση των γενικών και ειδικών όρων των ασφαλιστηρίων, των τιμολογίων και άλλων εντύπων που προτίθεται να χρησιμοποιήσει η επιχείρηση στις σχέσεις της με τους ασφαλιζόμενους. Για να ελέγχουν την τήρηση των νομοθετικών, διοικητικών και κανονιστικών διατάξεων σχετικα με τους κινδύνους αυτούς, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν μόνο τη μη συστηματική κοινοποίηση αυτών των όρων και λοιπών εγγράφων, χωρίς η απαίτηση αυτή να μπορεί να συνιστά για την επιχείρηση προϋπόθεση για την άσκηση της δραστηριότητάς της.

Όσον αφορά τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ), τα κράτη μέλη δεν μπορούν να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν την αρχή της προηγούμενης κοινοποίησης ή της έγκρισης των προτεινόμενων αυξήσεων των τιμολογίων, παρά μόνο στα πλαίσια ενός γενικού συστήματος ελέγχου των τιμών.

Ο σημερινός συντονισμός δεν εμποδίζει επίσης τα κράτη μέλη να υποβάλλουν σε έλεγχο τις επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ζητήσει ή λάβει την άδεια για τον κλάδο 18 του σημείου Α του παραρτήματος, για το προσωπικό και το υλικό που έχουν άμεσα ή έμμεσα στη διάθεσή τους, καθώς και για τα προσόντα του ιατρικού προσωπικού και την ποιότητα του εξοπλισμού που διαθέτουν για να ανταποκριθούν στις υποχρέωσεις που επιβάλλει ο κλάδος αυτός.»

Άρθρο 10

Το άρθρο 19 της πρώτης οδηγίας συμπληρώνεται με την ακόλουθη παράγραφο:

«3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει όλα τα κάταλληλα μέτρα ώστε οι αρχές που ελέγχουν τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις να διαθέτουν τις απαραίτητες εξουσίες και τα μέσα για την εποπτεία των δραστηριοτήτων των εγκατεστημένων στο έδαφός του ασφαλιστικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που ασκούνται εκτός του εδάφους του, σύμφωνα

▼B

με τις οδηγίες του Συμβουλίου που αφορούν τις δραστηριότητες αυτές, και με σκοπό την εφαρμογή τους.

Οι εξουσίες και τα μέσα αυτά πρέπει ιδίως να παρέχουν στις αρχές ελέγχου τη δυνατότητα:

— να ενημερώνονται λεπτομερώς για την κατάσταση της επιχείρησης και το σύνολο των δραστηριοτήτων της με τους εξής κυρίως τρόπους:

  — συλλέγοντας πληροφορίες ή απαιτώντας την υποβολή εγγράφων σχετικών με την ασφαλιστική δραστηριότητα,

  — προβαίνοντας σε επί τόπου ελέγχους στα γραφεία της επιχείρησης,

— να λαμβάνουν, ως προς την επιχείρηση, όλα τα κατάλληλα και αναγκαία μέτρα ώστε, αφενός μεν, οι δραστηριότητές της να είναι σύμφωνες με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που υποχρεούται να τηρεί στα διάφορα κράτη μέλη, και κυρίως με το πρόγραμμα δραστηριοτήτων, εφόσον τούτο παραμένει υποχρεωτικό, αφετέρου δε, να αποφευχθεί ή εξαλειφθεί κάθε ανωμαλία που θα έθιγε τα συμφέροντα των ασφαλισμένων,

— να φροντίζουν ώστε να εφαρμόζονται τα μέτρα που απαιτούν οι αρχές ελέγχου, εν αναγκή με αναγκαστική εκτέλεση, ενδεχομένως διά της δικαστικής οδού.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να ορίσουν ότι οι αρχές ελέγχου θα έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν κάθε πληροφορία σχετική με τις ασφαλιστικές συμβάσεις που κατέχουν οι διαμεσολαβητές.»

Άρθρο 11

1. Το άρθρο 21 της πρώτης οδηγίας καταργείται.

▼M2

▼B

ΤΙΤΛΟΣ III

Ιδιαίτερες διατάξεις περί ελεύθερης παροχής υπηρεσιών

Άρθρο 12

1. Οι διατάξεις του τίτλου αυτού εφαρμόζονται όταν μια ασφαλιστική επιχείρηση καλύπτει, από εγκατάστασή της ευρισκόμενη σε κράτος μέλος, έναν κίνδυνο ευρισκόμενο, κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο δ), σε άλλο κράτος μέλος. Το τελευταίο αυτό αποτελεί το κράτος μέλος παροχής υπηρεσιών κατά την έννοια του παρόντος τίτλου.

2. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου δεν ισχύουν για τις πράξεις και επιχειρήσεις ούτε για τους οργανισμούς που εξαιρούνται από την πρώτη οδηγία, ούτε και για τους κινδύνους που καλύπτουν οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου οι αναφερόμενοι στο άρθρο 4 της ίδιας οδηγίας.

▼M2

▼M1

Άρθρο 12α

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στην περίπτωση επιχειρήσεως η οποία, μέσω εγκατάστασής της ευρισκομένης σε ένα κράτος μέλος, καλύπτει κινδύνους, κατατασσομένους στον κλάδο 10 του σημείου Α του παραρτήματος της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ, εκτός της αστικής ευθύνης του μεταφορέα, που ευρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος.

2. Το κράτος μέλος παροχής υπηρεσιών απαιτεί από την επιχείρηση να καταστεί μέλος του εθνικού του γραφείου και

▼M1

του εθνικού του ταμείου εγγυήσεως και να συνεισφέρει στη χρηματοδότησή τους.

Πάντως, η επιχείρηση δεν υποχρεούται να προβαίνει σε οποιαδήποτε πληρωμή ή συνεισφορά στο γραφείο και στο ταμείο του κράτους μέλους παροχής υπηρεσιών, για τους κινδύνους που καλύπτονται υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών, πέραν εκείνων που υπολογίζονται επί της ιδίας βάσεως όπως και για τις επιχειρήσεις που καλύπτουν κινδύνους, εκτός της ευθύνης του μεταφορέα, του κλάδου 10, μέσω εγκαταστάσεως στο κράτος αυτό, σε συνάρτηση με τα έσοδά της από ασφάλιστρα αυτού του κλάδου σε αυτό το κράτος μέλος ή με τον αριθμό των κινδύνων του κλάδου αυτού που καλύφθηκαν στο εν λόγω κράτος μέλος.

3. Η παρούσα οδηγία δεν αποτελεί εμπόδιο προκειμένου να υποχρεούνται οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες να τηρούν τους κανόνες του κράτους μέλους παροχής υπηρεσιών που αφορούν την κάλυψη επηυξημένων κινδύνων εφόσον αυτοί ισχύουν για τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις.

4. Το κράτος μέλος παροχής υπηρεσιών απαιτεί από την επιχείρηση να εξασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που υποβάλλουν αίτηση αποζημίωσης συνεπεία γεγονότων που συνέβησαν στο έδαφός του, δεν θα τίθεται σε λιγότερο ευνοϊκή θέση λόγω του ότι η εν λόγω επιχείρηση καλύπτει κίνδυνο, εκτός της αστικής ευθύνης του μεταφορέα, του κλάδου 10, υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών και όχι μέσω εγκαταστάσεως στο κράτος αυτό.

Για το σκοπό αυτό, το κράτος μέλος παροχής υπηρεσιών απαιτεί από την ασφαλιστική επιχείρηση να ορίσει αντιπρόσωπο με κατοικία ή εγκατάσταση στο έδαφός του, ο οποίος θα συλλέγει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες τις σχετικές με τις απαιτήσεις, θα διαθέτει επαρκείς εξουσίες για να αντιπροσωπεύει την επιχείρηση έναντι των προσώπων που υπέστησαν ζημίες και θα μπορούσαν να προβάλουν αξίωση αποζημίωσης, συμπεριλαμβανομένης και της ικανοποίησης αυτών των αξιώσεων, και για να την αντιπροσωπεύει ή, εφόσον απαιτείται, να φροντίζει για την αντιπροσώπευσή της ενώπιον των δικαστηρίων και των αρχών αυτού του κράτους μέλους σχετικά με τις αξιώσεις αυτές.

Είναι επίσης δυνατόν να κληθεί ο αντιπρόσωπος να αντιπροσωπεύσει την επιχείρηση ενώπιον των αρμοδίων αρχών του κράτους παροχής υπηρεσιών σχετικά με τον έλεγχο της ύπαρξης και της ισχύος ασφαλιστηρίων που έχουν ως αντικείμενο την ασφάλιση της αστικής ευθύνης από αυτοκίνητα οχήματα.

Το κράτος μέλος της παροχής υπηρεσιών δεν μπορεί να απαιτεί από τον αντιπρόσωπο να αναλαμβάνει για λογαριασμό της επιχείρησης η οποία τον εξουσιοδότησε, δραστηριότητες άλλες, πέραν από εκείνες που προβλέπονται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο. Ο αντιπρόσωπος δεν δικαιούται να αναλαμβάνει, για λογαριασμό της επιχείρησης αυτής, δραστηριότητα συνισταμένη στην πρωτασφάλιση.

Ο διορισμός του αντιπροσώπου δεν συνιστά καθ' εαυτόν άνοιγμα υποκαταστήματος ή πρακτορείου κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο β) της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ, ο δε αντιπρόσωπος δεν θεωρείται ως εγκατάσταση κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο γ) της παρούσας οδηγίας.

▼M2

Άρθρο 14

Κάθε επιχείρηση που προτίθεται να ασκήσει για πρώτη φορά, σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, τις δραστηριότητές της υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής αναφέροντας τη φύση των κινδύνων που προτίθεται να καλύπτει.

▼M2

Άρθρο 16

1. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής κοινοποιούν, εντός προθεσμίας ενός μηνός από την κοινοποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 14, στο κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη στο έδαφος των οποίων η επιχείρηση προτίθεται να ασκήσει δραστηριότητες υπό καθεστώς της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών:

α) μια βεβαίωση στην οποία αναφέρεται ότι η επιχείρηση διαθέτει το ελάχιστο περιθώριο φερεγγυότητας, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17 της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ·

β) τους κλάδους στους οποίους η επιχείρηση έχει λάβει άδεια να ασκεί δραστηριότητες·

γ) τη φύση των κινδύνων που η επιχείρηση προτίθεται να καλύψει στο κράτος μέλος παροχής υπηρεσιών.

Ενημερώνουν συγχρόνως την ενδιαφερόμενη επιχείρηση σχετικά με την προαναφερόμενη κοινοποίηση.

Κάθε κράτος μέλος, στο έδαφος του οποίου μια επιχείρηση προτίθεται να παρέχει υπηρεσίες κάλυψης των κινδύνων του κλάδου 10 του σημείου Α του παραρτήματος της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ, πλην της ευθύνης του μεταφορέα, δύναται να απαιτήσει από την επιχείρηση:

— να κοινοποιήσει το όνομα και τη διεύθυνση του αντιπροσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 12α παράγραφος 4 της οδηγίας 88/357/ΕΟΚ,

— να προσκομίσει δήλωση ότι η επιχείρηση έχει γίνει μέλος του εθνικού γραφείου και του εθνικού ταμείου εγγυήσεων του κράτους μέλους παροχής υπηρεσιών.

2. Εάν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής δεν κοινοποιήσουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, γνωστοποιούν, στην επιχείρηση, εντός της ιδίας προθεσμίας τους λόγους αυτής της άρνησης, κατά της οποίας πρέπει να υπάρχει δυνατότητα άσκησης ένδικων μέσων στο κράτος μέλος καταγωγής.

3. Η επιχείρηση μπορεί να αρχίσει τις δραστηριότητές από τη βεβαιωμένη ημερομηνία κατά την οποία ενημερώνεται σχετικά με την κοινοποίηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο.

Άρθρο 17

Κάθε τροποποίηση που η επιχείρηση προτίθεται να επιφέρει στα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 14, υπόκειται στη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 14 και 16.

▼B

Άρθρο 26

1. Οι κίνδυνοι που είναι δυνατό να καλυφθούν με κοινοτική συνασφάλιση, κατά την έννοια της οδηγίας 78/473/ΕΟΚ, είναι οι οριζόμενοι στο άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας οι σχετικές με τους κινδύνους του άρθρου 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας ισχύουν για τον πρωτασφαλιστή.

▼B

ΤΙΤΛΟΣ IV

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 27

1. Για την Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Ισπανία και την Πορτογαλία ισχύει το ακόλουθο μεταβατικό καθεστώς:

i) μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, τα κράτη αυτά μπορούν να υποβάλλουν όλους τους κινδύνους στο καθεστώς κινδύνων άλλων από εκείνους που καθορίζει το άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας,

ii) από την 1η Ιανουαρίου 1993 και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1994, το καθεστώς των μεγάλων κινδύνων εφαρμόζεται στους κινδύνους που καθορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο i) και ii) της πρώτης οδηγίας όσον αφορά τους κινδύνους που καθορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο iii), τα κράτη μέλη καθορίζουν τα κατώτατα όρια που θα ισχύουν,

iii) *Ισπανία*

— από την 1η Ιανουαρίου 1995 και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1996, εφαρμόζονται τα κατώτατα όρια του πρώτου σταδίου που καθορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο iii) της πρώτης οδηγίας,

— από την 1η Ιανουαρίου 1997, εφαρμόζονται τα κατώτατα όρια του δεύτερου σταδίου.

Πορτογαλία, Ιρλανδία και Ελλάδα

— από την 1η Ιανουαρίου 1995 και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998, εφαρμόζονται τα κατώτατα όρια του πρώτου σταδίου που καθορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο iii) της πρώτης οδηγίας,

— από την 1η Ιανουαρίου 1999, εφαρμόζονται τα κατώτατα όρια του δεύτερου σταδίου.

▼M1

Η παρέκκλιση που παραχωρείται από την 1η Ιανουαρίου 1995 ισχύει μόνο για τις συμβάσεις οι οποίες καλύπτουν τους κινδύνους που κατατάσσονται στους κλάδους 3, 8, 9, 10, 13 και 16, εφόσον οι κίνδυνοι αυτοί βρίσκονται αποκλειστικά σε ένα από τα τέσσερα κράτη μέλη για τα οποία ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις.

▼B

2. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1994, το άρθρο 26 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας δεν εφαρμόζεται για τους κινδύνους που βρίσκονται στα τέσσερα κράτη μέλη που προβλέπει το παρόν άρθρο. Όσον αφορά τις μεταβατικές περιόδους μετά την 1η Ιανουαρίου 1995, οι κίνδυνοι που καθορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο iii) της πρώτης οδηγίας, οι οποίοι βρίσκονται σε αυτά τα κράτη μέλη και, ενδεχομένως, καλύπτονται από κοινοτική συνασφάλιση κατά την έννοια της οδηγίας 78/473/ΕΟΚ είναι οι κίνδυνοι που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στην παράγραφο 1 σημείο iii) του παρόντος άρθρου.

ΤΙΤΛΟΣ V

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 28

Η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών συνεργάζονται στενά για να διευκολύνουν τον έλεγχο της πρωτασφάλισης εντός της Κοινότητας.

Κάθε κράτος μέλος πληροφορεί την Επιτροπή για τις κυριότερες δυσκολίες οι οποίες ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, μεταξύ δε άλλων για αυτές που παρουσιάζονται αν ένα κράτος μέλος διαπιστώσει αφύσικη μετατόπιση της ασφαλιστικής δραστηριότητας εις βάρος επιχειρήσεων εγκατεστημένων στο έδαφός του και προς όφελος πρακτορείων ή

▼B

υποκαταστημάτων ευρισκομένων κοντά μεν αλλά έξω από τα σύνορά του.

Η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των ενδιαφερομένων κρατών μελών εξετάζουν αυτές τις δυσκολίες το ταχύτερο δυνατό για να βρουν κατάλληλη λύση.

Αν κριθεί σκόπιμο, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο τις ενδεδειγμένες προτάσεις.

Άρθρο 29

Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Συμβούλιο, σε τακτά χρονικά διαστήματα και για πρώτη φορά την 1η Ιουλίου 1993, έκθεση για την πορεία της αγοράς ασφαλίσεων υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 30

Όπου η παρούσα οδηγία αναφέρεται σε ECU, το ισόποσο σε εθνικό νόμισμα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους υπολογίζεται βάσει των τιμών της τελευταίας ημέρας του Οκτωβρίου του ίδιου έτους για την οποία είναι γνωστές οι ισοτιμίες της ECU ως προς όλα τα νομίσματα της Κοινότητας.

Το άρθρο 2 της οδηγίας 76/580/ΕΟΚ [1] ισχύει μόνο για τα άρθρα 3, 16 και 17 της πρώτης οδηγίας.

Άρθρο 31

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας προτάσει της Επιτροπής, εξετάζει κάθε πέντε χρόνια, και ενδεχομένως αναπροσαρμόζει όλα τα ποσά που εκφράζονται σε ECU στην παρούσα οδηγία, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της οικονομικής και νομισματικής κατάστασης στην Κοινότητα.

Άρθρο 32

Τα κράτη μέλη τροποποιούν τις εθνικές διατάξεις τους σύμφωνα με την παρούσα οδηγία εντός 18 μηνών από την κοινοποίησή της [2]. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις που τροποποιούνται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο πρέπει να εφαρμόζονται εντός 24 μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 33

Από την κοινοποίηση της παρούσας οδηγίας και εφεξής, τα κράτη μέλη φροντίζουν να ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των σημαντικότερων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που θεσπίζουν στον τομέα τον οποίο καλύπτει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 34

Τα παραρτήματα αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 35

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

---

(1) ΕΕ αριθ. L 189 της 13. 7. 1976, σ. 13.

(2) Η παρούσα οδηγία κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη της στις 30 Ιουνίου 1988.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Το νόμισμα στο οποίο είναι απαιτητές οι υποχρεώσεις του ασφαλιστή καθορίζεται σύμφωνα με τους εξής κανόνες:

1. Όταν οι εγγυήσεις μιας σύμβασης εκφράζονται σε συγκεκριμένο νόμισμα, οι υποχρεώσεις του ασφαλιστή θεωρούνται απαιτητές στο νόμισμα αυτό.

2. Όταν οι εγγυήσεις μιας σύμβασης δεν εκφράζονται σ' ένα νόμισμα, οι υποχρεώσεις του ασφαλιστή θεωρούνται απαιτητές στο νόμισμα της χώρας όπου βρίσκεται ο κίνδυνος. Εν τούτοις, ο ασφαλιστής μπορεί να εκλέξει το νόμισμα στο οποίο εκφράζονται τα ασφάλιστρα αν συντρέχουν λόγοι που δικαιολογούν την εκλογή αυτή.

   Αυτό μπορεί να συμβεί αν, ήδη από τη σύναψη της σύμβασης, φαίνεται πιθανό ότι μια ασφαλιστική ζημία θα πληρωθεί όχι στο νόμισμα της χώρας όπου βρίσκεται ο κίνδυνος αλλά στο νόμισμα των ασφαλίστρων.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στον ασφαλιστή να θεωρήσει ότι το νόμισμα στο οποίο θα πρέπει να καταβάλει την εγγύηση που έχει παράσχει, θα είναι είτε εκείνο που θα του υπαγορεύσει η πείρα του είτε, ελλείψει τέτοιας πείρας, το νόμισμα της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος:

   — για τις συμβάσεις που καλύπτουν κινδύνους των κλάδων 4, 5, 6, 7, 11, 12 και 13 (μόνο αστική ευθύνη των παραγωγών), και

   — για τις συμβάσεις που καλύπτουν κινδύνους άλλων κλάδων, όταν σύμφωνα με τη φύση των κινδύνων, οι εγγυήσεις πρέπει να καταβληθούν σε νόμισμα διαφορετικό από εκείνο που θα προέκυπτε από την εφαρμογή των προηγουμένων μεθόδων.

4. Όταν μια ασφαλιστική ζημία δηλώθηκε στον ασφαλιστή και οι παροχές πρέπει να καταβληθούν σε καθορισμένο νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα που προκύπτει από την εφαρμογή των προηγούμενων μεθόδων, οι υποχρεώσεις του ασφαλιστή θεωρούνται απαιτητές σ' αυτό το νόμισμα, δηλαδή σε εκείνο στο οποίο η αποζημίωση που πρέπει να καταβάλει ο ασφαλιστής καθορίστηκε με δικαστική απόφαση ή με συμφωνία ασφαλιστή και ασφαλισμένου.

5. Όταν ασφαλιστική ζημία αποτιμάται σε νόμισμα που εκ των προτέρων γνωρίζει ο ασφαλιστής αλλά που είναι διαφορετικό από το νόμισμα που προκύπτει από την εφαρμογή των προηγούμενων μεθόδων, οι ασφαλιστές μπορούν να θεωρούν τις υποχρεώσεις τους απαιτητές στο νόμισμα αυτό.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στις επιχειρήσεις να μην εκφράζουν τα τεχνικά τους αποθεματικά σε νομισματικώς αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία, αν από την εφαρμογή των προηγουμένων κανόνων προκύπτει ότι η επιχείρηση — έδρα ή υποκατάστημα — για να τηρείται η αρχή της νομισματικής αντιστοιχίας, θα έπρεπε να κατέχει σε ένα νόμισμα περιουσιακά στοιχεία μη υπερβαίνοντα το 7 % των περιουσιακών στοιχείων που εκφράζονται σε άλλα νομίσματα.

Ωστόσο:

α) όσον αφορά τη νομισματική αντιστοιχία σε δραχμές, σε ιρλανδικές λίρες ή πορτογαλικά εσκούδα, το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει:

   — το 1 εκατομμύριο ECU κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1992,

   — τα 2 εκατομμύρια ECU για την περίοδο μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1993 και 31 Δεκεμβρίου 1998·

β) όσον αφορά τη νομισματική αντιστοιχία σε βελγικά φράγκα, σε φράγκα Λουξεμβούργου και σε πεσέτες, το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ECU κατά τη διάρκεια περιόδου που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1996.

Μετά τη λήξη των μεταβατικών περιόδων που καθορίζονται στα στοιχεία α) και β), για τα νομίσματα αυτά ισχύει το γενικό καθεστώς, εκτός αντίθετης απόφασης του Συμβουλίου.

7. Όταν οι υποχρεώσεις είναι απαιτητές σε εξωκοινοτικό νόμισμα, τα κράτη μέλη μπορούν να μην απαιτούν την εφαρμογή της νομισματικής αντιστοιχίας από την επιχείρηση — έδρα ή υποκατάστημα — εάν υπάρχουν ρυθμίσεις που διέπουν τις επενδύσεις στο νόμισμα αυτό,

▼B

εάν το νόμισμα αυτό υπόκειται σε περιορισμούς μεταφοράς, ή εάν, για ανάλογες αιτίες, το εν λόγω νόμισμα δεν είναι κατάλληλο για την επένδυση των τεχνικών αποθεματικών.

▼M2

8. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις δικαιούνται να μην καλύπτουν με αντίστοιχα στοιχεία ενεργητικού ποσό που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20 % των υποχρεώσεών τους σε συγκεκριμένο νόμισμα.

9. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να προβλέπει ότι, εφόσον, δυνάμει των προηγούμενων κανόνων, μια υποχρέωση πρέπει να καλύπτεται με στοιχεία εκφρασμένα στο νόμισμα κράτους μέλους, η απαίτηση αυτή θεωρείται ότι έχει τηρηθεί εάν τα στοιχεία αυτά είναι εκπεφρασμένα σε Ecu.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2Α

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

1. Σύνολο εισπραχθέντων ακαθαρίστων ασφαλίστρων
2. Συνολικές καταβαλλόμενες αποζημιώσεις
3. Προμήθειες
4. Ακαθάριστο τεχνικό αποτέλεσμα

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2Β

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

1. Ακαθάριστα ασρφάλιστρα της τελευταίας ασφαλιστικής χρήσης
2. Ακαθάριστες αποζημιώσεις της τελευταίας ασφαλιστικής χρήσης (συμπεριλαμβανομένου και του αποθεματικού κατά το τέλος της ασφαλιστικής χρήσης)
3. Προμήθειες
4. Ακαθάριστο τεχνικό αποτέλεσμα